

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9Ek/262/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120228090
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Holecová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6120228090.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom: Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom: Kubániho 16, 811 04 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 47 233 516, v mene ktorej koná konateľka JUDr. Andrea Cviková, advokátka, proti povinnému: R. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX, XXX XX A., o vymoženie 1432,19 Eur s príslušenstvom a trov exekúcie, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 9Ek/262/2020 zo dňa 12. februára 2020, takto

rozhodol:

Sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 9Ek/262/2020 zo dňa 12. februára 2020 zamietla.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 9Ek/262/2020 zo dňa 12. februára 2020 vydaným vyšším súdnym úradníkom súd návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietol.

2. Vychádzal zo zistenia, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 06.02.2020 domáhal od povinného vymoženiu sumy vo výške 1432,19 Eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu - Rozhodcovského rozsudku sp. zn. 307/11/18, ktorý vydal Slovenský arbitrážny súd, zriadený Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o., so sídlom Křížna 56, 821 08 Bratislava, rozhodcom Mgr. Miroslavom Semnacom, dňa 18.07.2019 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Oprávnený spolu s návrhom na vykonanie exekúcie predložil aj prílohy, a to konkrétne „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500088840“ zo dňa 05.11.2014 (ďalej len „zmluva o revolvingovom úvere“), „Rozhodcovská zmluva č. 8500088840“ zo dňa 05.11.2014 (ďalej len „rozhodcovská zmluva“), rozhodcovský rozsudok a „Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o.“. Súd preskúmal oprávneným predloženú zmluvu o revolvingovom úvere a rozhodcovskú zmluvu, pričom dospel k záveru, že zmluva o revolvingovom úvere, s ktorou bola v rovnaký deň súčasne uzavretá aj citovaná rozhodcovská zmluva, založila záväzkovoprávny vzťah medzi oprávneným, ktorý pri jej uzatváraní konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a povinným, ktorý pri jej uzatváraní nekonal v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Oprávnený teda pri uzatváraní predmetnej úverovej zmluvy a rozhodcovskej zmluvy vystupoval ako dodávateľ a povinný ako spotrebiteľ (§ 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka). Ďalej v odôvodnení svojho rozhodnutia pripomenul, že exekučný súd je oprávnený, a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, resp. rozhodcovskej doložky. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súd v exekučnom konaní nepreskúmava vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizuje svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ustanovenia § 53 ods. 3 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý na to nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti. Rozhodcovský rozsudok

vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola uzavretá vôbec alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku (napr. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 105/2011 zo dňa 10.10.2012, Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 122/2011 zo dňa 09.02.2012, Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 146/2011 zo dňa 13.10.2011). Súd po preskúmaní znenia rozhodcovskej zmluvy dospel k záveru, že v danom prípade nie je možné formuláciu rozhodcovskej zmluvy považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu. Uviedol, že rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Spotrebiteľovi, t.j. povinnému, je v danom prípade fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, keď oprávneným je podaná žaloba na rozhodcovský súd. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (článok 3 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Ďalej doplnil, že rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Nakoľko tieto podmienky neboli splnené a povinný nemal možnosť ovplyvniť ani obsah zmluvy o revolvingovom úvere, ani obsah rozhodcovskej zmluvy, nemožno považovať rozhodcovskú zmluvu za zmluvnú podmienku dojednanú individuálne. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že povinný, t.j. spotrebiteľ, v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Rozhodcovskú zmluvu preto súd vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul ktorý bol súčasťou návrhu na vykonanie exekúcie je materiálne nevykonateľný, preto súd návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietol v celom rozsahu podľa § 53 ods. 3 písm. f) bod 4. Exekučného poriadku.

3. Proti vyššie uvedenému rozhodnutiu podal oprávnený sťažnosť, v ktorej navrhol, aby súd napadnuté uznesenie zrušil a vydal súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. Voči povinnému si uplatnil nárok na náhradu trov exekučného konania vo výške 111,14 Eur.

4. V odôvodnení sťažnosti uviedol, že súdom uvádzané dôvody neplatnosti a neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy sú založené na záveroch, ktoré odporujú právnemu poriadku, pretože uvádzaný dôvod neprijateľnosti odporuje zákonu po právnej stránke a uvádzané dôvody neplatnosti rozhodcovskej zmluvy nemajú oporu v žiadnom dôkaze, pričom exekučný súd ani len nemal preukázané, že povinný musel uzavrieť rozhodcovskú zmluvu a súčasne exekučný súd bez akéhokoľvek dôvodu sa obsahom rozhodcovskej zmluvy ani len nezaoberal. Neprijateľná podmienka je podľa zákona neplatná, pričom ide o neplatnosť absolútnu. Teda o takú neplatnosť, ktorá pôsobí s účinkami ex tunc. Ak však sa má prijateľnosť či neprijateľnosť (teda neplatnosť) spájať so začatím rozhodcovského konania podľa toho, kto je žalobca (a teda kto začne rozhodcovské konanie), potom nemôže ísť o neplatnosť absolútnu. Okolnosťou, ktorá má spôsobovať neplatnosť zmluvy titulom neprijateľnosti podľa exekučného súdu je totiž začatie rozhodcovského konania dodávateľom. A táto skutočnosť neexistovala v čase vzniku rozhodcovskej zmluvy. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2009, sp. zn. 1M Obdo V 16/2006 a publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod R 54/2010) Platnosť, či neplatnosť právneho úkonu možno posudzovať len so zreteľom na okolnosti, ktoré existovali v čase jeho vzniku. Čiže okolnosť - začatie rozhodcovského konania kýmkoľvek zo zmluvného vzťahu - nemôže byť rozhodujúca pre posúdenie platnosti či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy. Daná okolnosť v čase vzniku rozhodcovskej zmluvy nejestvuje. Tvrdenie exekučného súdu a jeho predstava o rozhodcovskej zmluve odporujú objektívnemu právu, ktoré žiadny zákaz začatia rozhodcovského konania zo strany dodávateľa neupravuje. Veď zákon č. 335/2014 Z.z. výslovne predpokladá, že

rozhodcovské konanie začne aj dodávateľ (napr. § 25 ods. 4, ods. 8). Nie je tak zrejmé ani len to, ako môže byť začatie rozhodcovského konania dodávateľom protiprávnou skutočnosťou, ak to zákon predpokladá. K výberu rozhodcu resp. fóra, kde sa spor bude riešiť, dochádza až pri podaní žaloby. Tento výber robí strana podávajúca žalobu. Obe zmluvné strany majú v zmysle úpravy ich vzájomného vzťahu rovnaké práva a nie je možné hovoriť o žiadnej nerovnováhe. Samotný fakt, že rozhodcovské konanie začne na základe žaloby dodávateľa nie je daný uzavretím rozhodcovskej zmluvy. Vyplýva z toho, že zo strany spotrebiteľa dôjde k porušeniu zmluvných povinností. Ochrana spotrebiteľa smeruje k tomu, aby zmluvné strany mali rovnakú možnosť a postavenie v rovnakej respektíve porovnateľnej situácii. To znamená, či rozsah oprávnení žalobcu je rovnaký bez ohľadu na to, či ide o dodávateľa alebo o spotrebiteľa. Ak je v pozícii žalobcu spotrebiteľ, potom aj on určuje fórum rozhodovania sporu, v prípade voľby rozhodcovského konania rozhodcovský súd. Z obsahu rozhodcovskej zmluvy je zrejmé aj to, že konanie pred rozhodcovským súdom je len alternatívne, a teda sa nevyžaduje od spotrebiteľa, aby postupoval len pred arbitrážou. Spotrebiteľ a dodávateľ nie sú nijako limitovaní pri podaní žaloby. Cieľom ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka ani nie je zneplatnenie rozhodcovskej zmluvy (resp. rozhodcovskej doložky) ako takej. Zmyslom § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka je zaručiť spotrebiteľovi - v procesnej pozícii žalobcu - právo vybrať si miesto (konajúci orgán) pre rozhodovanie o ním podanej žalobe. Predmetné ustanovenie nemá riešiť a ani nerieši situáciu, kedy žalobu podáva dodávateľ. Výklad podsúvaný exekučným súdom presahuje rozsah uvedeného ustanovenia v tom zmysle, kedy súd dôvodmi svojho rozhodnutia prepisuje právnu normu tak, že rozhodcovské konanie v spotrebiteľských veciach je vylúčené. Exekučný súd evidentne nesprávne berie do úvahy pri určení žalobcu ako hľadisko určenie subjektu, ktorý častejšie porušuje zmluvu - nesplácanie úveru (keďže žalobu podáva v takom prípade druhá strana). Skúmanie dôvodov na jednej či druhej zmluvnej strane je potrebné hodnotiť objektívne, o.i. aj pri zachovaní zásady pacta sunt servanda. Hodnotiť porušovanie zmluvy dlžníkom ako častejší dôvod vedúci k vzniku sporu v prospech dlžníka v žiadnom prípade nepredstavuje ani ochranu spotrebiteľa, keďže aj podľa smernice Rady 93/13/EHS jeden z jej cieľov znie: keďže v súlade s princípom stanoveným pod názvom „Ochrana ekonomických záujmov spotrebiteľov“ uvedeným v týchto programoch: „Nadobúdatelia tovaru a služieb by mali byť chránení proti zneužitiu právomocí zo strany predajcu alebo dodávateľa, najmä proti jednostranným štandardným zmluvám a neprimeranému popretiu ich základných práv v zmluvách.“ Základným právom spotrebiteľa nie je právo na porušovanie zmluvy či dokonca na výhodnejšie postavenie z tohto porušovania. Rozhodcovská zmluva v tomto znení preto nemôže byť neprijateľnou podmienkou, pretože nespôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Exekučný súd sa nedôsledne zaoberal povahou rozhodcovskej zmluvy aj v tom smere, či ide o individuálne dohodnutú zmluvu alebo nie. Pritom v zmysle ust. § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka je táto otázka podstatná, či je vôbec prípustné posudzovať nejaké dojednanie medzi spotrebiteľom a dodávateľom ako neprijateľnú podmienku alebo nie. V prípade individuálnych dojednaní je posudzovanie „neprijateľnosti“ zo zákona vylúčené. Podľa ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Rozhodcovská zmluva nebola nikdy podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. Je samostatným právnym úkonom, ktorého uzavretie je možnosťou ale nie povinnosťou. To vyplýva z bodu 2. rozhodcovskej zmluvy, ale aj z práva na jednostranné odstúpenie od nej. Pri odstúpení od rozhodcovskej zmluvy by bez ohľadu na (ne)súhlas veriteľa došlo k jej zániku a to bez vplyvu na ďalšie trvanie zmluvy o revolvingovom úvere. Povinný teda mohol nepristúpiť na uzavretie rozhodcovskej zmluvy resp. aj jednostranne dosiahnuť zánik takejto dohody, a to v oboch prípadoch bez vplyvu na uzavretie resp. existenciu (hlavnej) zmluvy o revolvingovom úvere. Je nesporným, že vlastným úkonom mohol ovplyvniť existenciu rozhodcovskej zmluvy a teda aj obsah vzájomného vzťahu s oprávneným. Rozhodcovská zmluva je samostatným právnym úkonom a nie je súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere. Rozhodcovská zmluva spĺňa preto charakter individuálneho ustanovenia a nemôže byť preto (resp. jej časť) neprijateľnou podmienkou. Exekučný súd vychádzal z ničím nezdôvodniteľnej domnienky, kedy predloženie predtlačenej zmluvy súčasne so zmluvou o spotrebiteľskom úvere by automaticky malo znamenať, že nejde o individuálnu dohodu. Poučenie spotrebiteľa o tom, že rozhodcovskú zmluvu nie je povinný uzavrieť a že táto skutočnosť nebude mať vplyv na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere je významovo jednoznačné a nesporné, zrozumiteľné pre priemerného spotrebiteľa, ktorý si uvedené ustanovenie prečíta. Uzatváranie akejkoľvek zmluvy primárne vyplýva z úpravy mechanizmu uzatvárania zmluvy (§ 43a a nasl. Občianskeho zákonníka). Návrh zmluvy predkladá jedna strana, druhá ho akceptuje alebo nie. Povinný sa rozhodol rozhodcovskú zmluvu uzavrieť, hoci z nej jednoznačne vyplýva - a to priamo z úvodných ustanovení zmluvy, že jej uzatvorenie nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere. To neznamená, že sa tým vzdáva

nejakých práv, zhoršuje si svoje postavenie a podobne. Nie je potom celkom zrejmé, ako si súd predstavuje vôbec uzavretie a znenie rozhodcovskej zmluvy bez dohody zmluvných strán o tom, ktorý rozhodcovský súd bude spory zo zmluvy o úvere riešiť, s dodržaním ustanovení Občianskeho zákonníka o určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu. Rozhodcovská zmluva obsahuje ustanovenia, ktoré umožňujú spotrebiteľovi rozhodcovskú zmluvu odmietnuť, resp. následným úkonom túto jednostranne zrušiť (ods. 2 a 7). Zákon č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní predpokladá, že rozhodcovská zmluva bude predformulovaná s tým, že bude obsahovať poučenie podľa uvedeného zákona. Ako potom môže predformulovanie dokumentu byť dôvodom jej neplatnosti exekučný súd vôbec nevysvetlil. Uznesenie je založené na všeobecných tvrdeniach, ktoré nemajú s vecou nič spoločné a na dôvodoch, ktoré nemajú oporu v zákone. Predloženie formalizovaného návrhu rozhodcovskej zmluvy nie je možné považovať za postup, ktorý potvrdzuje, že zmluva nie je uzavretá individuálne a to len preto, že sa tým poskytuje domnelá ochrana spotrebiteľovi. Ani ochrana spotrebiteľa, nie je zameraná na to, aby bol spotrebiteľ zbavený vlastných, dobrovoľne vykonaných úkonov. V tomto smere súd ponecháva stranou a bez akéhokoľvek argumentu význam a dôsledky odstúpenia. Odstúpenie od zmluvy je jednostranný úkon vedúci k zániku zmluvy, pričom účinným sa stáva doručením druhej strane a spôsobuje účinky ex tunc. Na to, aby vôbec rozhodcovská zmluva vznikla, nestačí jej vyplnenie, ale akceptovanie písomným podpisom. Ten povinný urobil dobrovoľne, a rovnako tak aj z vlastného rozhodnutia nevyužil možnosť od danej zmluvy odstúpiť. V tejto súvislosti oprávnený poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3M Cdo 14/2011 zo dňa 22. 11. 2012. Povinný ďalej uviedol, že ústavnou povinnosťou súdu je vec posúdiť objektívne, nestranne a na základe platných právnych predpisov. V prejednávanej veci je minimálne sporné, do akej miery bolo uvedené splnené. Súd totiž vo vzťahu k rozhodcovskej zmluve nielen ponechal stranou, že povinný ako dlžník rozhodcovskú zmluvu uzavrieť nemusel (bod 2.), mohol od nej odstúpiť (bod 7.), mohol sa domáhať určenia jej neplatnosti, mohol namietat' jej neplatnosť v rozhodcovskom konaní či mohol podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Pojem spotrebiteľ z pohľadu uzatvárania jednotlivých zmlúv, transakcií či vykonávania úkonov (v zmysle definície bodu 18 preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2005/29) je chápaný ako osoba, ktorá je v rozumnej miere dobre informovaná, vnímavá a obozretná. Ani európske právo nepribližuje chápanie tohto pojmu na úroveň subjektu zbaveného či obmedzeného v spôsobilosti na právne úkony, nespôsobilého a neschopného chápať význam a dôsledky vlastného konania, poučenia daného tretím subjektom a pod. Aj z uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 43Ek/271/2017 zo dňa 26.01. 2018 a rovnako tiež z uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 59Ek/259/2017 zo dňa 31.01. 2018, ktorý rozhodoval o sťažnostiach oprávneného v skutkovo a právne rovnakých veciach vyplýva správnosť záverov oprávneného uvedených v tejto sťažnosti. Rovnakú rozhodcovskú zmluvu, aká založila právomoc stáleho rozhodcovského súdu na konanie, posúdil napríklad Krajský súd v Banskej Bystrici aj v rozsudku sp. zn. 17Co/919/2015 ako platný právny úkon. Tvrdenie súdu, kedy posudzuje neprijateľnosť rozhodcovskej zmluvy aj z dôvodu, že spotrebiteľ ešte pred vznikom sporu stráca právo brániť sa na riadnom súde v mieste svojho bydliska, nemá oporu v právnom poriadku. Ak by však uvedené malo platiť, potom by to znamenalo, že súdom uvádzané dôvody ohľadne neplatnosti rozhodcovskej zmluvy nie sú relevantné. Jediným kritériom prípustnosti tej istej rozhodcovskej zmluvy by sa teda nestal jej obsah a účinky (voči ktorým súd uvádza námietky a ktoré považuje za dôvod jej neplatnosti), ale časový okamih uzavretia. Moment, kedy dôjde k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy na začiatku zmluvného vzťahu a nie až po vzniku sporných nárokov, pritom nemá vplyv na platnosť rozhodcovskej zmluvy. Práve možnosť jednostranného odstúpenia od predmetnej rozhodcovskej zmluvy garantuje spotrebiteľovi jednostranne zmeniť svoje rozhodnutie o uzavretí rozhodcovskej zmluvy. Možnosť využiť právo zahŕňa aj jeho nevykonanie, teda akceptovanie stavu ktorý buď trvá alebo nastane v návaznosti na nevykonanie práva. Ust. § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom ku dňu uzavretia rozhodcovskej zmluvy znie: „Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.“ V žiadnom zákone, vyhláske ani v inom právnom predpise sa nenachádza také ustanovenie, ktoré by požadovalo dojednanie rozhodcovskej zmluvy (doložky) výlučne len po vzniku vymáhateľných alebo iných sporových nárokov a to ani v prípade spotrebiteľských zmlúv. V tejto súvislosti oprávnený poukázal na záver Krajského súdu v Bratislave v uznesení sp. zn. 21CoE/211/2016 zo dňa 28.06. 2016, podľa ktorého: „Odvolací súd má za to, že odôvodneniu rozhodnutia absentuje logický a právne obhájitelný záver, pre ktorý by uzavretie rozhodcovskej zmluvy v deň vzniku samotného záväzkového vzťahu (t.j. v deň uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere) bolo neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Podľa § 4 ods. 1 ZoRK v znení k 17.3. 2011 (ku dňu podpisu rozhodcovskej zmluvy a zmluvy o úvere) rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy, alebo formu rozhodcovskej

doložky k zmluve. Zákon o rozhodcovskom konaní okrem vymedzenia obligatórnej písomnej formy rozhodcovskej zmluvy, neobsahuje žiadne ďalšie povinné podmienky týkajúce sa jej uzavretia. Rovnako ani právne predpisy spotrebiteľského práva neobsahuje ustanovenia, určujúce podmienky časového momentu uzavretia zmluvy. Odvolací súd v tejto súvislosti dodáva, že moment (čas) uzavretia zmluvy vyjadrený dátumom jej podpisu stranami nie je a ani nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko sám o sebe nie je zmluvným dojednaním, ale len vyjadrením časového momentu, kedy došlo k uzavretiu zmluvy. O neprijateľný charakter zmluvného dojednania z hľadiska času uzavretia zmluvy ba mohlo ísť len v prípade, ak by medzi spotrebiteľom a dodávateľom existovala dohoda (výslovné zmluvné dojednanie) zaväzujúca spotrebiteľa uzavrieť rozhodcovskú zmluvu v určitom čase, alebo najneskôr k určitému času, čo však nie je prípad prejednávanej veci.“

5. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

6. Podľa § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

7. Podľa § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. V zmysle ods. 2 uvedeného ustanovenia, sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

8. V zmysle § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

9. V zmysle § 202 ods. 2 Exekučného poriadku, písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

10. Súd (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku), po zistení, že sťažnosť bola podaná včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo uznesenie vydané, proti rozhodnutiu, proti ktorému je sťažnosť prípustná, po skonštatovaní, že sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti, preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi sťažnosti a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku) dospel k záveru, že sťažnosť oprávneného nie je dôvodná. Súd sa plne stotožnil s odôvodnením napadnutého uznesenia a v podrobnostiach naň preto odkazuje. Z obsahu súdneho spisu mal sťažnostný súd potvrdený skutkový stav tak, ako ho zistil aj súd v napadnutom uznesení a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver. Odôvodnenie napadnutého uznesenia poskytuje dostatočný podklad pre prijaté rozhodnutie, pričom poskytuje primeranú odpoveď aj na oprávneným uplatnené dôvody sťažnosti. Písomné vyhotovenie uznesenia tak nemusí obsahovať odôvodnenie (§ 202 ods. 3 Exekučného poriadku).

11. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu v napadnutom rozhodnutí sťažnostný súd dopĺňa, že rozhodujúcou právnou otázkou, ktorou bolo potrebné sa v konaní zaoberať, bola otázka platnosti rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi oprávneným a povinným zakladajúca právomoc rozhodcovského súdu vydať exekučný titul. Súd na úvod pripomína, že ochranu autonómie vôle považuje za elementárnu podmienku fungovania materiálneho právneho štátu. V intenciách tohto názoru je potom potrebné uzavrieť, že vo všeobecnosti platí, že strany rozhodcovskej zmluvy sa dobrovoľne a vedome vzdávajú svojho práva na prejednanie svojej veci nezávislým a nestranným súdom. Rozhodcovské konanie je druhom civilného procesu. Právomoc rozhodcu prejednať a rozhodnúť spor sa zakladá na zhodnej vôli sporových strán, prejavenej v rozhodcovskej zmluve. Touto procesnou dohodou strany derogujú právomoc súdu a zakladajú právomoc rozhodcu. Právny poriadok v súlade so zásadou autonómie vôle slobodne prejavenu vôľu strán smerujúcu k prejednaniu a rozhodnutiu sporu rozhodcom rešpektuje, to však na strane druhej neznamena, že by účelom rozhodcovského konania malo byť vylúčenie či zníženie úrovne ochrany, ktorá by bola stranám poskytovaná v civilnom súdnom konaní. Ochrana autonómie vôle nemôže byť absolútna ani tam, kde existuje iné základné právo jednotlivca alebo ústavný princíp či iný ústavne aprobovaný verejný záujem, ktorý je spôsobilý autonómiu vôle proporcionálne obmedziť. Vo vzťahu k posudzovaniu otázky platnosti rozhodcovskej zmluvy je potrebné zdôrazniť, že

rozhodcovské konanie nie je nachádzaním práva, ale dotváraním záväzkového vzťahu zmluvných strán. V rozhodcovskom konaní dochádza k urovnaniu vzájomných vzťahov, ktoré sa uskutočňuje v prítomnosti rozhodcu ako zástupcu strán sporu, ktoré na neho delegovali svoju vôľu. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že rozhodcovské konanie nie je konaním súdneho typu a rozhodcovský súd nie je orgánom verejnej moci. Tento záver sa potom odráža v celkovo prísnejšom nahliadaní na rozhodcovské zmluvy a ich náležitosti.

12. Súd pri posudzovaní daného prípadu vychádzal zo skutočnosti (ktorú nespochybnil ani oprávnený), že oprávnený ako veriteľ s povinným ako dlžníkom uzatvorili zmluvu o revolvingovom úvere a rovnakého dňa oprávnený s povinným uzavreli aj rozhodcovskú zmluvu. Nie je pochyb o tom, že v predmetných zmluvách na strane jednej vystupoval oprávnený v postavení dodávateľa konajúceho v rámci svojej obchodnej činnosti alebo podnikateľskej činnosti a na strane druhej povinný v pozícii spotrebiteľa (§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka). Preto je potrebné na problematiku uzavretej rozhodcovskej zmluvy nahliadať primárne z pohľadu práva na ochranu spotrebiteľa.

13. Ochrana spotrebiteľa je v slovenskom právnom poriadku prioritne upravená v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

14. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia dotknutých zmlúv (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

16. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

18. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

19. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

20. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

21. Napriek tomu, že v ustanovení § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka dojednanie rozhodcovskej doložky/zmluvy nie je súčasťou exemplifikatívneho výpočtu neprijateľných podmienok uvedených v spotrebiteľských zmluvách, je potrebné skúmať, či s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu nemôže byť za takú považovaná. Súd pripomína, že 21.04.1993 bola publikovaná v Úradnom vestníku L 095 Smernica č. 93/13/ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“), ktorá bola prijatá s cieľom zvýšiť ochranu spotrebiteľa pred neprímeranými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Napriek skutočnosti, že táto Smernica nemá priamy účinok, je základným vodítkom eurokonformného výkladu slovenských právnych predpisov v oblasti spotrebiteľských zmlúv.

22. Podľa § čl. 3 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“), zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery, spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. V zmysle § čl. 3 bod 2 Smernice, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že niektoré aspekty podmienky alebo jedna špecifická podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje aplikáciu tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

23. Je nutné na úvod zdôrazniť, že samotné dojednanie rozhodcovskej doložky prípadne rozhodcovskej zmluvy ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy je možné pripustiť, resp. nie je možné takéto dojednanie považovať (bez ďalšieho) za neprimeranú podmienku v zmysle Smernice. Uzavretie rozhodcovskej zmluvy je však možné pripustiť iba za predpokladu, že jej obsah bude účastníkom konania garantovať rovnaké zaobchádzanie, čo vo vzťahu podnikateľ - spotrebiteľ znamená zvýšenú ochranu slabšej strany, teda spotrebiteľa. K záveru o prípadnej neplatnosti takejto rozhodcovskej zmluvy je možné dospieť na základe individuálneho posúdenia formulácie jej obsahu vrátane okolností, za akých k uzavretiu doložky došlo. V tejto súvislosti je potrebné ďalej doplniť, že ustanovenia spotrebiteľských zmlúv alebo zmluvných podmienok, ktoré sú formulárove predtlačené a neumožňujú jednoznačne slabšej strane (spotrebiteľovi) ich modifikáciu, v sebe skrývajú možnosť vyvolania nepriaznivých následkov na strane spotrebiteľa. Na tomto závere nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, že spotrebiteľ zmluvu podpísal a s podmienkami zmluvy súhlasil.

24. Súd z predložených dôkazných prostriedkov zistil, že medzi oprávneným a povinným bola dňa 05. 11. 2014 uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere č. 8500088840. Súčasne bola medzi oprávneným a povinným uzatvorená dňa 05. 11. 2014 pod rovnakým číslom 8500088840 aj rozhodcovská zmluva.

25. Podľa čl. 5 rozhodcovskej zmluvy: „Akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami Zmluvy o RÚ, s porušením, ukončením či neplatnosťou Zmluvy o RÚ budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov podľa rokovacieho poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov: a.) Rozhodcovský súd v Bratislave, so sídlom: Ventúrska 14, Bratislava zriadený spoločnosťou Sdružení rozhodců, a.s. IČ: 63 49 66 58, so sídlom v Českej republike, Brno, Příkop 8, zapísaná v obchodnom registri vedenom Krajským súdom v Brne, sp. zn. B 5825; b.) Slovenský arbitrážny súd zriadený Slovak arbitration court, s.r.o., IČO: 44 130 481, so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel. Sro, vložka č. 52189/B.; c.) Victoria rozhodcovský súd v Banskej Bystrici, zriadený pri Victoria legal arbiter, s.r.o., so sídlom Zvolenská cesta 37, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 44 826 460, zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, oddiel: Sro, vložka č. 16626/S); d.) Rozhodcovský súdny dvor zriadený pri spoločnosti Arbitration Tribunal, s.r.o., so sídlom Pribinova 30, 811 09 Bratislava, IČO: 44 455 453, zapísaná v obchodnom registri vedenom Okresným súdom Bratislava I, oddiel Sro, vložka č. 55026/B. Výber rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh.“

26. V danom prípade ani sťažnostný súd nemohol prehliadnúť, že rozhodcovská zmluva bola spísaná na predpísanom tlačive, formulárovým spôsobom, ktorého obsah nemohol povinný (spotrebiteľ) ovplyvniť a teda bol nútený sa jeho obsahu podriaďiť. Obidve zmluvy podpísal povinný dňa 31. 10. 2014 a až následne obidve zmluvy podpísal oprávnený dňa 05. 11. 2014. Z časového hľadiska je teda zrejmé, že rozhodcovská zmluva bola povinnému ako spotrebiteľovi predložená spolu so zmluvou o revolvingovom úvere, v čase tzv. „zníženej bdlosti spotrebiteľa“, keď jeho prvotným zámerom bolo požičať si finančné prostriedky, nie dohodnúť spôsob riešenia prípadných sporov. Predmetnú rozhodcovskú zmluvu aj zmluvu o revolvingovom úvere podpísal povinný ako viacero spolu súvisiacich a vopred pripravených dokumentov, označených jedným číslom a podpísaných v jeden deň. Preto napriek

skutočnosti, že rozhodcovská doložka je uvedená ako samostatná rozhodcovská zmluva, ide len o zmluvné dojednanie tvoriace súčasť úverovej zmluvy, ktorá má formulárový charakter a ktorej obsah spotrebiteľ nemohol nijako ovplyvniť, preto ju v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno považovať za individuálne dojednanú. Ani skutočnosť, že vo formulári rozhodcovskej zmluvy je uvedené, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere a je poskytnutá možnosť na odstúpenie od zmluvy, nepreukazuje individuálne dojednanie rozhodcovskej zmluvy a nie je ani dostatočným dôkazom toho, že by aj v skutočnosti stačilo iba podpísanie jednej z listín, ktoré spotrebiteľovi boli na podpis predložené, keďže finančné prostriedky mali byť povinnému poskytnuté až v deň nadobudnutia účinnosti zmluvy, teda až po tom, ako zmluvu podpíše oprávnený (k čomu došlo až po podpise zmlúv povinným). Súd nevidí v danom prípade dôvod odkloniť sa už od ustálenej súdnej praxe, že kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku, je stav, že zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Súdna kontrola totiž dopadá aj na stav, že zmluvný vzťah bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná, bez možnosti zmeniť jej obsah (k tomu porovnaj napr. roz. Krajského súdu v Trenčíne č.k. 18C/308/2014-73 zo dňa 14. marca 2016). Sťažnostný súd preto súhlasí s názorom súdu v preskúmanom rozhodnutí, že oprávnený nepreukázal, že by v rámci kontraktácie došlo k naplneniu litery zákona, a že by s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec oprávneného najprv poučil povinného a nechal mu priestor na rozhodnutie a voľbu. Z uvedených dôvodov aj sťažnostný súd dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná.

27. K obsahu rozhodcovskej zmluvy je potrebné dodať, že súd nemal z predložených listín za preukázané, že povinný ako spotrebiteľ aktívne jednal o spôsobe vyriešenia prípadných sporov a ani o výbere rozhodcovského súdu, t.j. že by sa podieľal na vzniku zmluvy, a to práve z dôvodu, že mu bola predložená zjavne formulárová zmluva. Vzhľadom na skutočnosť, že povinnému bolo znenie rozhodcovskej zmluvy predložené na formulári, jednalo sa o oprávneným vopred nastavené pravidlá v otázke určenia konkrétneho rozhodcovského súdu bez akejkoľvek možnosti povinného podieľať sa na obsahu takejto rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovská zmluva v tejto konkrétnej veci napĺňa znaky neprimeranej podmienky, pretože vyvoláva nerovnováhu medzi účastníkmi konania a táto nerovnováha dosahuje zvýšenú disproporčnú intenzitu a vo svojom dôsledku je spôsobilá viesť k značnej procesnej nevýhode na strane povinného. Voľba súdu sa v posudzovanom prípade pre povinného stáva iluzórnou, pretože v prípade spotrebiteľských úverov je to výlučne veriteľ, ktorý rozhodcovské konanie proti spotrebiteľovi iniciuje, čím bola založená nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán (k tomu porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7ECdo/128/2013 zo dňa 09. 01. 2014. uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo 230/2011 zo dňa 18. 09. 2012).

28. Vo vzťahu k argumentácii oprávneného, že sa súd pri posudzovaní platnosti rozhodcovskej zmluvy v napadnutom rozhodnutí dostatočne nevysporiadal s možnosťou povinného odstúpiť od rozhodcovskej zmluvy, súd považuje za potrebné uviesť, že súdny dvor v prejednávanych spotrebiteľských veciach opakovane konštatoval existenciu rizika, že spotrebiteľ nedokáže poukázať na nekalú podmienku. V reakcii na sťažnostné námietky oprávneného súd potom zdôrazňuje, že pokiaľ spotrebiteľ nevie z dôvodu neinformovanosti identifikovať rozhodcovskú zmluvu ako nekalú vo svojich dôsledkoch, nemá dôvod ani v stanovenej lehote od takejto zmluvy odstúpiť. Právo, ktoré by neumožňovalo zbaviť neinformovaného spotrebiteľa účinkov nekalej rozhodcovskej doložky len preto, že od nej neodstúpil a pritom nebol zastúpený v rámci kontraktácie advokátom, by odporovalo zásade efektivity újijného práva a vôbec zmyslu ochrany spotrebiteľa.

29. Každý prípad je nutné posudzovať individuálne s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu a predovšetkým v kontexte všetkých okolností signalizujúcich, že zo strany poskytovateľa úveru dochádza síce z formálneho hľadiska k právne bezvadným právnym úkonom, ktoré však vo svojej vzájomnej súvislosti a s ohľadom na časovú nadväznosť fakticky vedú k sťaženiu či dokonca k upretiu práva druhého účastníka na riadnu a efektívnu súdnu ochranu. Konanie in fraudem legis predstavuje postup, keď sa niekto správa formálne podľa práva, ale tak, aby zámerne dosiahol výsledok právnou normou zakázaný alebo nepredvídaný a nežiaduci (nálež Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 314/07 zo dňa 16. 12. 2008). Súd na zistený skutkový stav aplikoval súvisiace právne predpisy v súlade s újijným výkladom spotrebiteľského práva v záujme zistenia, či sa v danom prípade oprávnený naoko

právne súladným spôsobom nesnaží obísť zákonné ustanovenia slúžiace ochrane spotrebiteľa ako slabšej strany záväzkového vzťahu pred nekalými zmluvnými podmienkami. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany zavedený smernicou 93/13 vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah (rozsudky z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25, ako aj z 26. októbra 2006, Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, bod 25). Vzhľadom na túto situáciu znevýhodneného postavenia článok 6 ods. 1 smernice 93/13 stanovuje, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné. Ako vyplýva z judikatúry, ide o kogentné ustanovenie, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť (rozsudky Mostaza Claro, už citovaný, bod 36, a zo 4. júna 2009, Pannon GSM, C-243/08, Zb. s. I-4713, bod 25). S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany, ktorú chce smernica 93/13 dosiahnuť, Súdny dvor viackrát zdôraznil, že nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, už citovaný, bod 27; Mostaza Claro, už citovaný, bod 26, ako aj zo 6. októbra 2009, Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08, Zb. s. I-9579, bod 31). Vo svetle týchto zásad Súdny dvor rozhodol, že vnútroštátny súd má aj bez návrhu posudzovať nekalú povahu zmluvnej podmienky (rozsudok Asturcom Telecomunicaciones, už citovaný, bod 32). Možnosť súdu skúmať aj bez návrhu nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 smernice 93/13, teda zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou, a zároveň na dosiahnutie cieľa stanoveného v článku 7 tejto smernice, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (rozsudky z 21. novembra 2002, Cofidis, C-473/00, Zb. s. I-10875, bod 32, a Mostaza Claro, bod 27). Táto možnosť priznaná súdu sa považuje za nevyhnutnú na zabezpečenie účinnej ochrany spotrebiteľa, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením (rozsudky Cofidis, bod 33, ako aj Mostaza Claro, bod 28).

30. Sťažnostný súd poukazuje na svoj výklad tak rovnako ako súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nebola povinným osobitne (individuálne) vyjednaná a bola oprávneným pripravená ako súčasť ďalšej vopred pripravenej zmluvy, ktorej predmetom bola primárne dohoda strán na poskytnutí úveru a nie dojednanie rozhodcovskej zmluvy. Zmluvná podmienka núti povinného (spotrebiteľa) neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu vo všetkých prípadoch, ak sa oprávnený bude voči nemu domáhať svojich práv pred rozhodcovským súdom. Vychádzajúc z rozhodcovskej zmluvy je zrejmé, že oprávnený už od počiatku sleduje jej koncipovaním riešenie prípadných sporov na rozhodcovskom súde, ktorý sám určí, pričom aj v zmysle judikatúry Súdneho dvora je pravidlom, že sporové konanie v spotrebiteľských veciach vyvoláva práve podnikateľ. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že predmetnú rozhodcovskú zmluvu posúdil vyšší súdny úradník správne ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy, pretože spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného (spotrebiteľa). Rozhodcovskú zmluvu preto súd správne vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v platnom znení. Následkom zistenej absolútnej neplatnosti rozhodcovskej zmluvy je skutočnosť, že rozhodcovský súd vôbec nemal právomoc rozhodovať daný spor, preto predmetný rozhodcovský rozsudok nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul, ale za nulitný právny akt. Takýto exekučný titul je potom v rozpore s ustanoveniami Exekučného poriadku (§ 45 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku) a preto návrhu na vykonanie exekúcie, ktorým sa navrhuje vykonanie exekúcie na základe nespôsobilého exekučného titulu, nebolo možné vyhovieť. Správne potom súd návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietol v celom rozsahu podľa § 53 ods. 3 písm. f) bod 4. Exekučného poriadku, podľa ktorého súdu návrh na vykonanie exekúcie zamietne, ak sa exekúcia má vykonať na podklade rozhodcovského rozhodnutia v spotrebiteľskom spore a rozhodcovské rozhodnutie nespĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu alebo nie je vykonateľné.

31. Napadnuté uznesenie tak súd považuje za vecne správne, keď ani v sťažnostnom konaní neboli zo strany oprávneného tvrdené také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z uvedených dôvodov súd sťažnosť oprávneného podľa § 250 ods. 1 CSP ako nedôvodnú zamietol.

32. Oprávnený si v sťažnostnom konaní uplatnil voči povinnému aj nárok na náhradu trov exekučného konania.

33. Podľa § 255 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa § 199a ods. 1 Exekučného poriadku, trovami oprávneného sú výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s podaním návrhu na vykonanie exekúcie a v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie, výdavky na zaplatený súdny poplatok a hotové výdavky spojené s podaním návrhu na vykonanie exekúcie.

35. Podľa § 199d ods. 1 Exekučného poriadku, oprávnený má voči povinnému nárok na náhradu účelne vynaložených trov, ktoré v konaní platil, v rozsahu, v akom ich súd uviedol v poverení na vykonanie exekúcie alebo dodatku k povereniu na vykonanie exekúcie, ak ide o výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie.

36. Podľa § 199e Exekučného poriadku, ak je zástupcom oprávneného alebo povinného advokát, odmena za právne zastúpenie sa nahrádza podľa ustanovení o tarifnej odmene. Do začatia exekúcie má oprávnený nárok na náhradu trov právneho zastúpenia najviac vo výške odmeny za dva úkony právnej služby; a ak ide o exekúciu na vymoženie práva na peňažné plnenie, patrí mu náhrada týchto trov právneho zastúpenia najviac vo výške vymáhaného nároku podľa stavu ku dňu vydania poverenia na vykonanie exekúcie.

37. V ustanovení § 255 CSP sa ako kritérium priznania náhrady trov konania premieta zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu), a to tak, že neúspešná strana je povinná nahradiť úspešnej strane preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené trovy, ktoré táto strana vynaložila v súvislosti s uplatnením alebo bránením svojho práva. Oprávnený bol ale v tomto konaní neúspešný (súd jeho sťažnosť zamietol), voči povinnému mu tak nemohol vznikol nárok na náhradu účelne vynaložených trov, ktoré mu vznikli v súvislosti so sťažnostným konaním (§ 199d ods. 1 Exekučného poriadku). Keďže do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania len oprávnený (§ 35 ods. 1 Exekučného poriadku), nie je medzi kým rozhodnúť o nároku na náhradu trov tohto konania a preto výrok o trovách konania je v danom prípade nadbytočný (k tomu porovnaj napr. uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. 02. 2017, sp. zn. 17Co/38/2017).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 Exekučného poriadku, § 355 ods. 2 CSP).

Proti tomuto uzneseniu dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).